

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

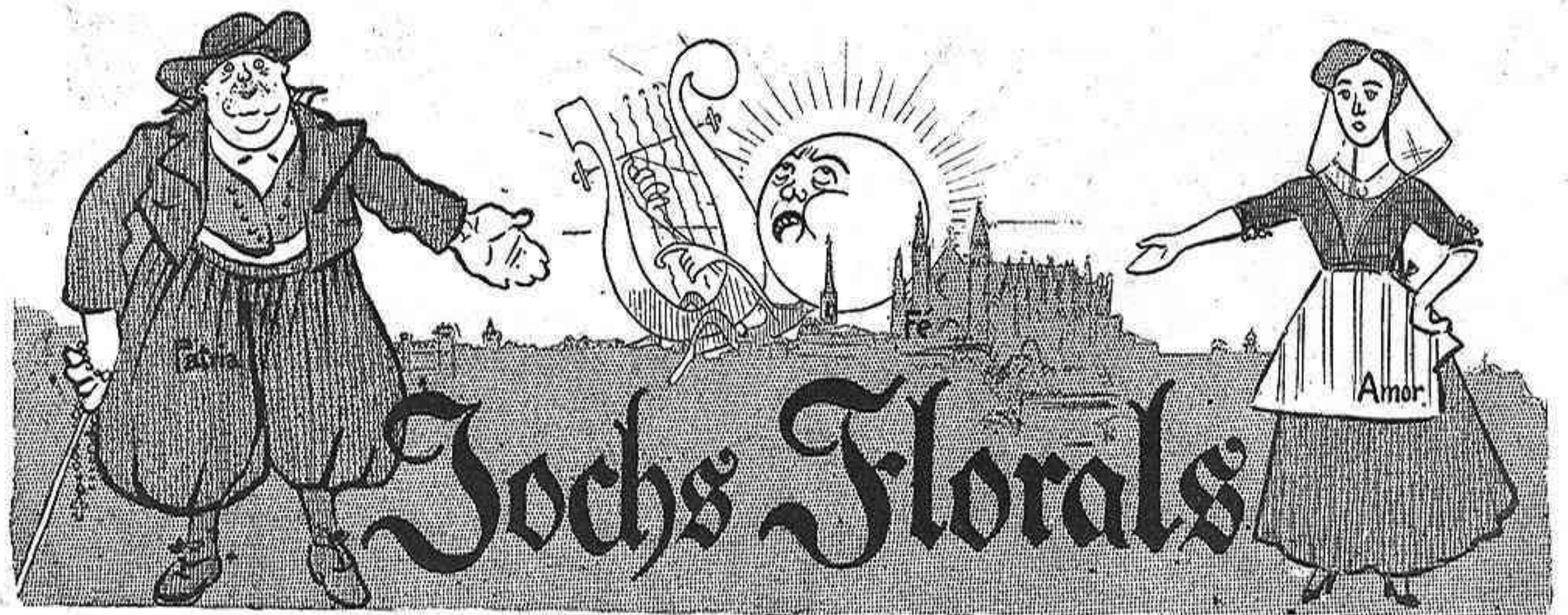
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

ARRIBADA DELS SOLIDARIS Á LA VILA DEL OS

UN MADRILENYO: —¡Sambombal... N' hi ha un vagó.
UN SOLIDARI: —¡Oh!... ¡Y 'ls que venen darrera!

Les portes de la Lotja romanien tancades e la gernatió qui sperant al defora 's desesperava anavas muilhant car níguls pixoners el cel cobrien fahent xim-xim. E á dintre del Saló tot en trafecs e premures sen entrava, car no stava encare lest el gurniment confiat á mestre Gaudí qu' es un sanct architecte, e 'ls homes de penjar galindaynes encarregats corrien com spiritats e flectomaven com dimonis.

Quan foren les portes badades hi hagué gran connotió d' empentes e batzegades, e colps de colze e tochaments desonestos... e la gran sala restá tot seguit plena á curuy, e foren encare mes quels que hi entraren, els que tornarsen degueren desconfits e despitats e lansant foc pels uyals.

La sala stava beylament gurnida, ab trea strados scalonats, e ab hermosos cobreyllits dalt la galeria, e ab tres de las quatre columnes vestides ab calçotets qu' ensenyaven les vetes, e arimada á la columna quarta una ampla trona, aixoplugada per un gran tornaveu en forma de bolet dels dits russinyol, e dessús del bolet hi havia el sanct sperit en forma de colom, e al peu de la scala que donava accés á la trona hi havia encesa una hatxa perque 'ls que muntarhi devien no sentrabanquessin, que fone cosa aquesta molt ben pensada e que revela el geni poderós de mestre Gaudí.

E els llumenaris que penjaven del enteixinat, staven gurnits de garlandes de claveyls roigs, que simulaven las penjareyllas de tomátechs quels previsors pajesos guarden per l' hivern, e ab assó estaven al ensemps honrades les flors e les hortaliçes.

En quan aparegueren les auctoritats sels hi hagué d' obrir camí per entre l' atpahida gernatió, car tothom se collocá ont mellor li plasqué en pintoresc desordre. E hi comparegueren els conceylers de la cibtat e 'l batle Sanlehy al cap d' eylls, e 'ls diputats de la Generalitat e lur president Prat de la Riba al denant, e un representant del bisbe cardenal, ab mitenes morades, e un floe vèrt que semblava d' herba al cim del solideo, e moltes altres representacions científiches e literaries. Mas no s' hi vejren ne 'l Loch tinent general, virrey de Catalunya, ne 'l Governador civil, ne cap altre de les auctoritats casteylanes, car ab aixó de la Solidaritat catalana stán molt descorsfits e nirviosos e 's diu que 'l sentir parlar catalanesc els fá un efecte aytal com sils gratassen la panxa ab argelagues.

E comensá la festa. El batle Sanlehy digué un parlament molt sentit, mas que no pogué sentirse, car sobre parlar molt baix, fá uns sanglotets, com si tengués una avellana atravessada al canó del coyl. E fone fortament applaudit, car per sas beyles qualitats e sa exquisida cortesía, el batle Sanlehy, encare que nomenat pel govern de Madrit quen tot se fica, es molt volgut á Barchinona, e se li tenen les consideracions e respectes de conceyler en cap.

Après d' eyl, pujá á la trona el Doctor Rubió e Luc mestre en letres humanals, e president del Consistori, e legí tan sols qualques fragments de son parlament, ple d' hermosos dictats e grates recordances, e no pogué legirlo tot, per falta de vista e de bona lum e per excés de xivarri. E digué que 'l llenguatge catalanesc se revenja

dels quel leixen fentlos parlar malament la lengua mat llevada.

E á continuatió Micer Morató, per altre nom Longuet, secretari del Consistori, legí la memoria reglamentaria, consagrant als defuncts paraules de consolatió, e als vius que sen han enduyt les joyes fortes alabançes.

E seguidament, anantsen ab quatre gambades de la trona á la taula, comensá á obrir les pliques que tancaven els noms dels premiats.

E resultá guanyador de la *Flor natural* Mossén Lorens Ribé e Campins, capeylá de Maylorches, de córpora prima e factions fines aytal com un Sanct Luis Gonçaga, mas un tant pus rioler e malitiós que 'l Sanct. E feu donatió de la flor á la beyla e encisadora damisela Agata Sanlehy, filha del Batle, flor eyla també de beylesa e modestia, que ostentava una manteylina per ses fines mans teixida ab primor de fada. E vuyt damiselas, com eyla xamoses e scayents, e ricament agensades formaren sa Cort de honor e ab eyla passaren al strado. Cregueu que donava gust de veure aquell preciós ramell de belles cathalanes.

El fadrí poeta Carner legí la compositió premiada intitolada: *La cabaylera de Berenice*, que no es cosa de perruquer, mas si d' astronom.

Guanyadors dels accéssits resultaren esser Miquel Ferré, també maylorchí e Jacme Bofill e Mates.

L' *englantina d' or* fone adjudicada á Josep Thous e Maroto, així meteix maylorchí, per sa compositió *Salabroses* que descriu cosetes de la mar salada, e es maraveyla que d' una cosa tan gran com la mar, n' haja feyt uns quadrets tan petits com son les *Salabroses*, e encare es pus maraveylós quel Consistori li haja donat un premi.

Correspongué 'l primer accessit á Mestre Frederich Rahola e Trémols, que á Aygalada ha guanyat el premi de Deputat á les Corts, desarrelant el cacichisme que hi feya tota ley de malvestats. E sa compositió intitolada *El golf de Roses*, també pinta coses de mar, e es també maraveylós quel Consistori ab tant ficarse en mar nos marejés. La compositió de mestre Rahola es fort enlayrada e además del accessit es digna de un arroç ab lagosta e bròu de peix á stil de Cadaquers.

Los accéssits segon e ters foren guanyats per en Jacme Bofill e Mates e per en Laureá Dalmau, quins nos presentaren á recuyllirlos.

La *Viola d' or e argent* fone donada á Mestre Joan Alcover, qui també es maylorchí, e gran amic del Amo Toni, actual canceller del rey. Sa poesia *Dol*, es festa de les beyles letres, car es sobiranament artisada.

E l' únich accessit fone concedit al ja nomnat altres dues voltes Jacme Bofill e Mates, que nengú sab pas quina cara fa, e que sols pera rebre la recompensa de les beyles mans de la regina de la festa devía comparéixer e encare leparsen els dits.

E s' encomensá la proclamatió dels guanyadors dels premis extraordinaris, essent el primer proclamat el jovincel Joan Oller e Rabassa, qui tant com home es papayló, car el pare seu es pare á la vegada de *La Papaylona*. E es papelló qu' en loc de volar pel verger, va per la *carretera*.

L' accésit á aquest premi, creat pel Consistori, fone donat á n' en Joseph M. López e Picó.

El premi offert pel Cardenal Cassanyes se l' endugué 'l mateix capeylá maylorchí de la Flor natural, per sa poesia *Strams á llahor de la Mare de Deu de Sanct Salvador de Felanitx*, que també parla de la mar, traslluhintse quel poeta e capeylá Ribé es fort aficionat á cap-bus-sars'hi.

El del Cardenal Vives el pispá en Manel Folc e Torres, cantayre de una *Magestat*, qu' es un Christ abandonat e ple de floridura, que per aytal motiu ha leixat de fer miracles, encar que n' ha fet un, com es el de fer guanyar el premi al auctor dels versets

El de la Unió catalanista se l' endugué en Gabriel Alomar, també maylorchí e de unes idees tan avançades qu' eyl meteix s' anomena futurista, ab sa composició *La torre de Ivoir*.

E foren donats dos accésits, l' un á *La Senyora* e l' altre á *La Senyera*, del Prevere Garriga e en Joseph Aladern respectivament, quals auctors no se sab pas que s' avinguessin ab tot e cantar l' un *La Senyora* e l' altre *La Senyera*.

El de l' Associació de Lectura catalana fou concedit al prevere Joseph Pararedá e Sala, per sa composició *Tres copes*, que no té res que veure ab el *Tres de copes* del joc de naips. Fone legida ab veu tremolenca per Mossen Garriga, prevere.

El jovincel Eduart Girbal e Jacme guanyá un accésit ab sas *Maravellades*, e maraveyla es que no li donguessin premi. car encar que no sia maylorchí, es rossinyol que rella bé.

Cent peçetes, offertes per Mestre Aleu, de Bons Ayres, foren donades sens descompte per rahó de girament al jove poeta Vicens Balanzó Echevarría, auctor de uns escayents quadrets titolats *Del camp e de la ciutat*, en els quals poetisa sobre lagostos e plega-mans, sobre l'argandaixos e sargantanes e fins sobre un fadrí adroguer, que ja es poetisar.

Altres *cent peçetes*, se les embutxacá el jovincel Anfós Maseres, ab son diálech *Eroxandre e Lida*, que fou legit pel comediant Tort e la comedianta Baró, talment com si fahessen la comedia, car quan un deya una cosa l' altre li responia molt luny d' osques, e glorificat á matines.

E per fi, se 'n emportá les últimes *cent peçetes* que 'l Consistori abocá girant la bossa, Mestre Alomar, maylorchí, per una beyla e primorosa traducció de unes *Odes*

de *Horaci*, que legí el comediant Puiggarí ab veu fort cavernosa de faer pahura á les criaturetas.

El fadrí poeta Carner doná les graties en un breu parlament. E regratiá á tothom: als poetes e á la regina ab molt beyles e ben ajançades paraules.

E fone descuyt no proclamar rey pare á n' en Sanlehy, car si reyna es la filha seva, l' honor de rey pare li correspón de dret.

E tampoc digué res de que eyl procurat havia que fossen maylorchins els més dels poetes premiats, car á eyl li plau molt anar á *s' illa daurada* á menjar ab els poetes, e d' aytal feta e en just agraument ja hi té segura sobressada e ensaimada per dies.

S' acabá la festa ab tranquil·tat e alegrí, sense crits, ne cants de segadors, ne altres ponderacions empipadores pels casteylans, ne cops de bastó, ne pinyacs, ne corredisses, aytal com correspon á un poble que ab ço de la *Solidaritat catalana* s' es proclamat maior d' edat e ab dret perfet al govern de sí mateix.

P. DEL O.

DE PARDAL A PARDAL

Fragments d' una carta que un pardal barceloní escriu á un pardal de montanya.

«Y passo ara á contestar, pardal amich, á lo que en la teva m' insinúas de venir aquest estiu á Barcelona.

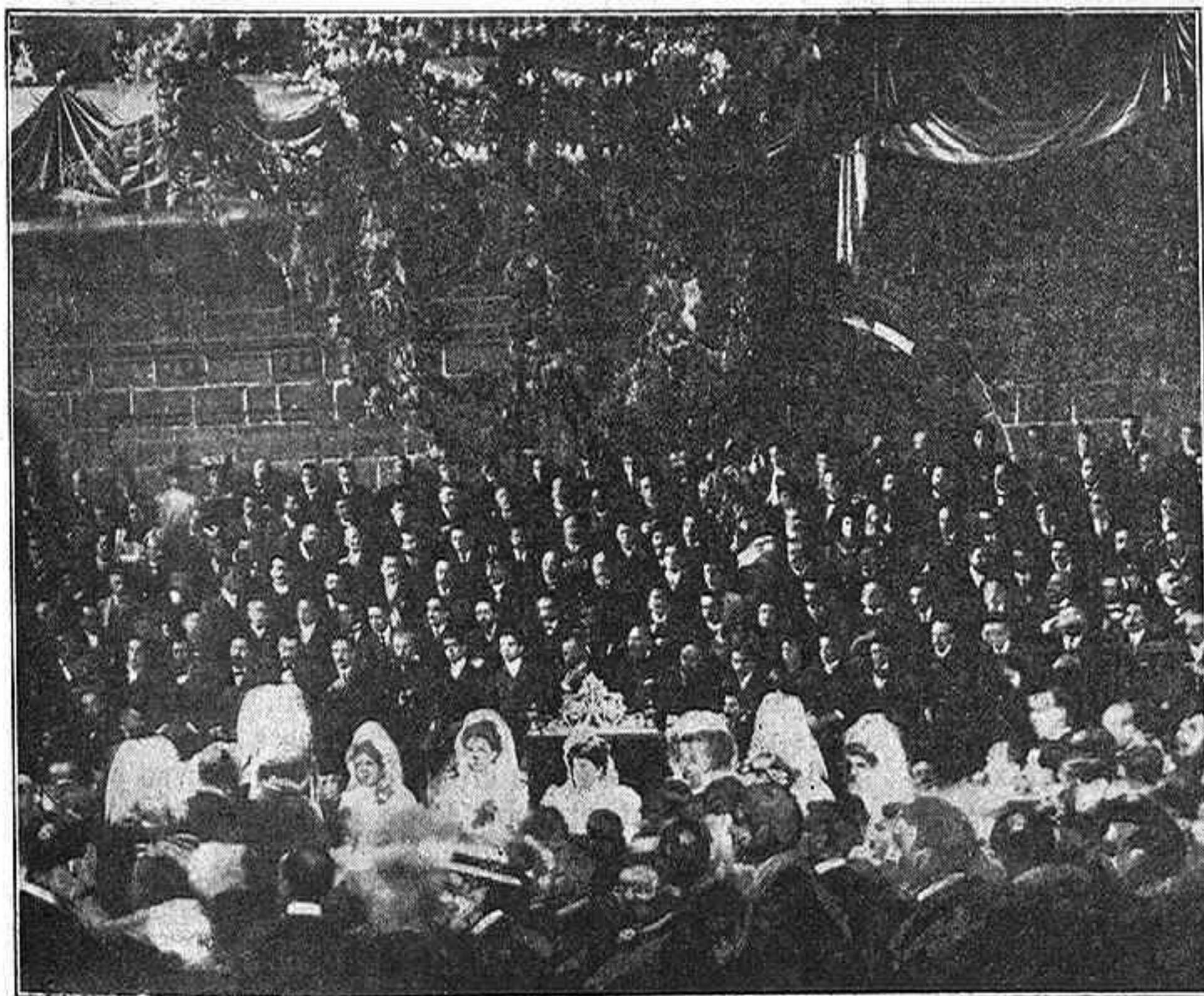
»Si 'ls teus propòsits se reduheixen á donar un ràpit tom de tres ó quatre horas per la ciutat, al sol objecte de contemplar á vista d' aucell las milloras últimament realizadas, com el derribo del Nou Retiro, la reconstrucció de las tancas del ferrocarril de Sarriá y l' establiment del tiro de coloms en lo que un día fou Secció Marítima, vina sense temor, que amiche tens aquí que amablement te servirán de *cicerone* y t' acompanyarán ab gust, sobre tot quan vejín que te 'n vas.

»Pero si, enlluhernat per las infundiosas relacions dels diaris, lo que tú intentas es quedarte aquí y sumarte als desdixats pardals que en la avans hospitalaria ciutat dels comtes tenen ¡ay! incert domicili, renuncia, pardal del cor, al viatge, y per res del món t' allunyis dels sanitosos pins d' aqueixos deliciosos recons, pobres pero honrats y encare no profanats per la atterradora presencia del homicida autómobil.

»Barcelona ja no es, com fou un día, la Venecia dels pardals, sempre disposa la á ampararlos y á proporcionarshi en una ó altra forma aliment abundant y decorós hostatge.

»¿Te 'n recordas d' aquells arbres de la Rambla, d' aquells robustos plátanos, verdaderas casas de vint pisos, més frescas, més sanas, més cómodas, á bon segur, pel nostre gremi, que las que á Nova-York ¡ser-

LA FESTA DELS JOCHS FLORALS

Aspecte del saló de Llotja en el moment en que la reyna de la festa, Srta. D.ª Agata Sanllehy, acompanyada de la seva Cort d' amor, acaba d' ocupar la presidencia.

DAVANT DE LLOTJA

—Sembla que hi ha molt moviment. ¿Que sab quin es el paper que puja?
—Las *Mallorca*s.

veixen de morada als pobres homes? ¿Te 'n recordas?

»Alló era una delícia. Las brancas, las branquetas, els branquillons s'hi contaven per centenars, y quan á la cayguda de la tarde, cansat de corre pels alrededores, tornavas al teu alberch nocturn, no havias de fer més que triar el dormitori, deixarhi caure y posarte á roncar *gratis et amore*.

»Avuy, aquells espléndits assilos han desaparegut. Moguda per un esperit maléfic, una má traydora ha tallat una á una las superbas brancas que 'ls constituhián, y allí veurías tú, de Canaletas al Port, en lloch de una fresca volta de plátanos opulents, dos lamentables rengles de monstruosos cilindros de fusta, nusos, pelats, tristos com las ruinas d'una ciutat saquejada pels bárbaros.

»—Pero—dirás tú—si de la Rambla us han expul-

sat, ¿per qué no busqueu un refugi en un' altra part? ¿Per qué no instaleu els dormitoris al passeig de Gracia?

»¡Ah, pardal del meu cor! Poch coneixes tú la perversitat dels barcelonins si d' aquesta solució gosas refiarte. La gent de la ciutat comtal, quan se posa á fer un disbarat, el fa bé. Per xó avuy ens trobém ab que, llensats de la Rambla sense previ avís ni demanda de desahuci, ni 'l recurs del passeig de Gracia han tingut l' atenció de deixarnos.

»¿Sabs cómo ens han tret d' allí? Per medi de la claror.

»De llarch á llarch del passeig, com forcas colossals forjadas per cíclops, s'hi elevan avuy una quarentena de odiosas farolas eléctricas, cada una de las quals bastaría pera iluminar mitja provincia.

»Excuso dirte qu' en tals condicions no hi ha pardal que s' atreveixi á anar á passar la nit en els arbres verdejants del passeig de Gracia.

»Perque ¿quí dorm ab aquell espatech de llum? ¿Quí es capás de cloure l' ull, tenint com qui díu un Sol á la punta del bech, un altre al clatell y un altre á la quía?

»La nit no vol claror. Las horas de repós necessitan ombra, reculliment, misteri. Iluminar una habitació ab l' escandalós esclat del arch voltaich es ferne fugir la són, expulsarne la tranquilitat, convertir la discreta arcoba en sala de ball, de festa, de gat-zara.

»Tals son, aucell amich, las rahóns que á no aconsellarte la vinguda á Barcelona m' inclinan. Tú, que ets pardal vell y sabs per experiencia lo que valen la pau y la seguretat d' un apacible alberch, comprendrás que avuy la vida no deu ésser aquí gayre agradable y que al recomenarte que ja que al bosch ets al bosch te quedis, te presto un verdader servey y faig lo que en tals cassos deu fer un amich, un company, un aucell de bé.»

A. MAROH

A un esclau d' un idol destarotat

Perque soch tan solidaria
que no 'm vols tu vares dí,

Á BELLAS ARTS

Es un goig per la canalla
enfilarse al sortidor
y buscarhi l' ou com balla.

¿y creus tu que 'm fas agravi?
¡y fuig, home, fuig d' aquí!
¡Oh! y 'l fástich que tu 'm feyas
quan, mirantme de gayrell,
me deyas: soch lerroquista;
(vil esclau del tipo aquell).
Mes d' un cop mirant ta fatxa
miserable y repugnant,
¡me venían unas ganas
d' enjegarte al botavant!
Y sempre que així 'm trobava
me solían preguntá:
—¿Que tens, que aquella alegría
has perdut d' un quant temps há?
Jo somrient, dissimulava,
tot pensant interiorment,
si sabessin aquest dropo
el mareig que m' está fent.
Solidaria he sigut sempre
y solidaria seré;
solidaria y lerroquista
¿que no ho veus que no pot sé?
¡Que contenta y que bé 'm trobo
des que sé que tu no 'm vols!
El meu cor tan solidari
no está, noy, pas per mussols.
Quédát tu ab aquella farda,
que olvidant jo lo passat,
adorantla diré sempre:
¡Visca Solidaritat!

ROSA PONS

El grupo no 's descompón.
¡Fins als vigilants de tanda
se 'ls encomana la són!

SI UNA NOYA ES PER UN REY, UN REY ES PER UNA NOYA

L'alegría d'ellas.

DELS QUE FUGEN...

No son tot flors y violas pe 'ls que 's dedican al cultiu de la Cirugia. Y no es pas que vulga referirme ni al raurau de la conciencia arrepentida d' algunas temeritats operatorias, ni á las angunias intelectuals produhidas per certs casos duptosos que constituheixen una tortura moral pe 'ls homes de Ciencia. Res d' aixó; me refereixo als sustos, als perills per que passen en determinadas ocasions els metjes; perills certs y positius en que á voltas se veu amenassada fins la seva propia vida.

Llegíu lo que vá contarme un bon amich y preneuh com exemple.

**

Un día rebí una esqueja d' un company. Me demanava el Dr. M. que l'endemá l'acompanyés á la casa d' un tal D. Ramón á qui s' havia d' operar.

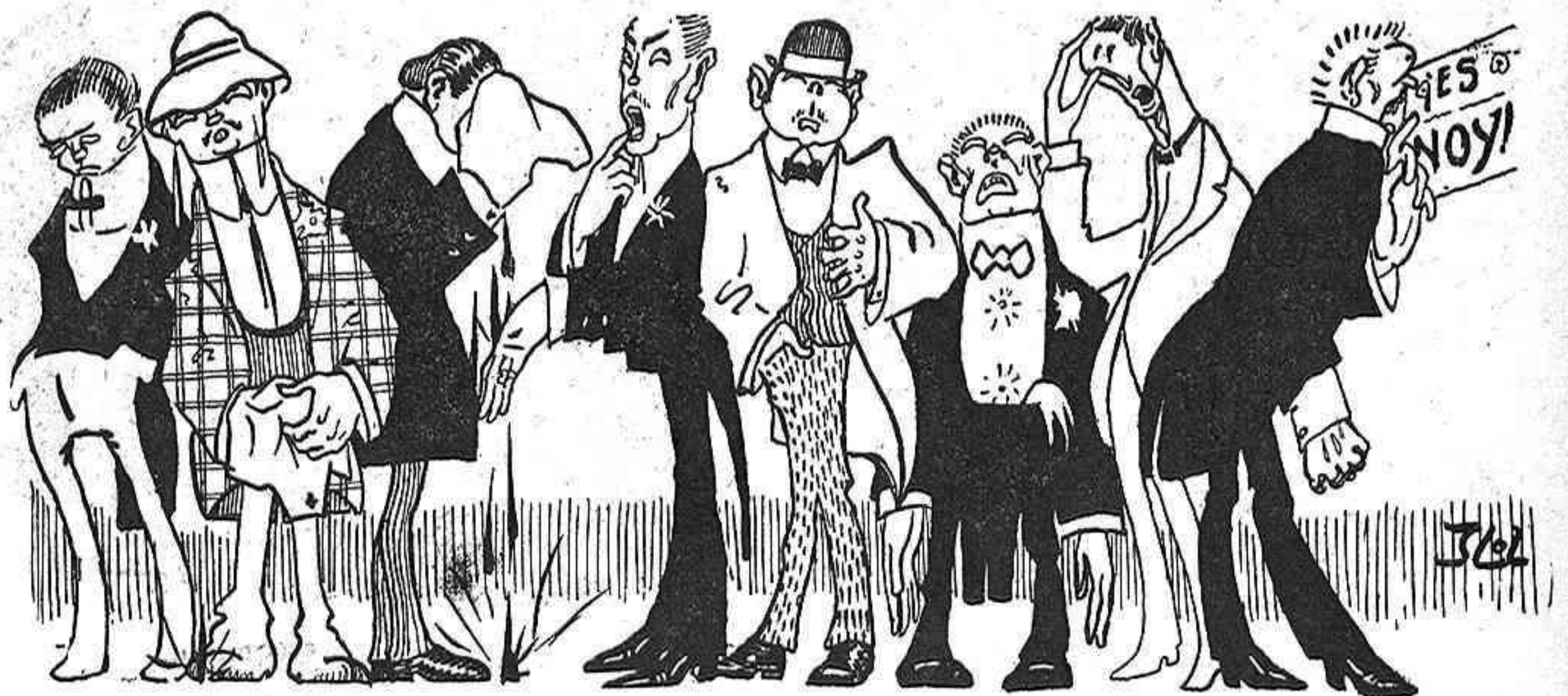
No vaig ferhi falta. A las 8 del matí pujavam al cotxe junt ab un altre ajudant encarregat de la cloroformisa ó del malalt. El Dr. M. me posava en autos. Sufria 'l pacient una gangrena de la cama esquerra, y en junta celebrada dos días avans s' acordá l' amputació. S' havia fet present á la familia l' importancia y 'l perill de la operació, vist l' estat delicadíssim de D. Ramón, home ja de mes de mitjana edat y carregat de xacras. Sa muller y son germá no posaren cap classe d' impediment. En cambi, el fill, un xicot neurasténich, ab estigmas de

degeneració, se mostrava excitadíssim en aquellas circunstancias. Duptava de la bona fé dels metjes, y havia mastegat á mitja veu certas amenassas que era lo suficient pera compendre que aquella amputació anava á tenir lloch dins d' un ambient doméstich de marcada hostilitat y rublert d' inquietuts.

Arribats que forem á la casa, trobarem als dos practicans ab bastanta feyna avensada, preparant el moble operatori, las eynas, las solucions y els demás adminisculs. Després d' un nou exámen del malalt, el Dr. M. per encárrech de la senyora passá á visitar al fill, á qui degué prescriure una poció sedant pera combatre l' excessiu nervosisme que 'l dominava.

En aquest punt, fou conduhit á la sala el pobre D. Ramón. Se despedí de la familia, els profans se retiraren, las portas se clogueren y 'ls cinch homes de la facultat comensarem á maniobrar entorn del pacient. El cloroformo embaumava l' espay d' una agradable olor de pomas; l' aygua fenicada (allavors de moda) surtia com un núvol del pulverisador Championniere, avuy arreconat pe 'ls práctichs, humitejant l' atmósfera y omplint de magestat la cerimonia; y els cotons, las glassas, las sedas protectivas, el Mackintosh y las venas enmidonadas en ordre de parada damunt d' una tauleta esperavan qu' haguessin complert la seva cruenta missió las ganivetas, els escarpells y la serra que dins d' una cubeta prenfan mandrosament el bany antiséptich preparatori.

La operació 's portá á terme *secundum arte*. Quedá la

La tristesa d'ells.

cama seccionada en mans del ajudant que la sostenia y 's procedí á la lligadura de las arterias.

De prompte notarem que D. Ramón feya una extremitut. Suspesa la cloroformisació s' examiná la marxa del cor: el cor no batejava. L' esverament s' apoderá dels cinch. S' acudí á tots els medis: injeccions sota la pell, respiració artificial, el sach d' oxigeno, la maquina eléctrica, res, inútil. D. Ramón se 'ns havia mort.

Un accident cardíach se l' acabava d' endur. Encare que creyam possible aqueix contratemps, no l' estimavam de bon tros probable. Era un etzar remot: aixís fou que 'ns acoquinarem de sopte davant de tant terrible desgracia.

La dificultat no era sols el confessar á la familia el malhaurat aconteixement, era el perill que veyam per part del fill. ¿Quí 'l detindria de cumplir las sevas amenssas? Predispost ja en contra de la operació, ¿estavam segurs de que no 'ns fes una mala partida al enterarse de la mort repentina del seu pare? ¿Quí li treuria del cap que nosaltres eram els culpables?

La camisa no 'ns arribava al cos. Astorats els ajudants ens contemplavam els uns als altres sense pendre cap determinació. Sols el Dr. M. conservava la sanch freda, y com el capitá d' un barco naufragech trassava mentalment y ab envejable serenitat el plan de salvació. Sí, 'ns convenia sortirne sencers d' aquella casa, avans que la exaltació del fill produhís un daltabaix.

—¡Enveneul'ho!

Seguint aquesta ordre, als pochs moments apareixia el munyó completament embolicat. La superficie sagnat ja no feria la vista.

—Ara — continúa el Dr. M. — que ningú diga qu' es mort; y deixeu-me fer. Primerament, vostés, (als practicants) recullin tots els instruments y me 'is portan á casa. Si allá fora 'ls preguntan com vá la operació, contestin que vá bé y que s' acabarà aviat. —

Un cop embaladas las eynas, sortiren els practicants. Nosaltres escoltavam: se sentí 'l xiuxiueig d' una conversa á ran de llabi, després el trepitj que 's fonía pe 'l corredor, al últim l' espatéch de la porta.

—Ja n' hi han dos *á salvo* — deya el Dr. M. — Ara 'ns toca á nosaltres. Recordemnos del revolucionari francés: «audacia, audacia y sempre audacia.»

Per la propera estancia se sentían las petjadas d' un home impacient que butzinejava imprecacions, els sospirs d' una dona y la tós asmática d' un vell. Eran sens dupte el fill, la esposa y 'l germá de D. Ramón esperant la bona nova.

El Dr. M. obrí resoltament la porta, serena la mirada, afable la cara y ab un somris encisador als llabis, exclamant:

—Vaja, senyors, ja estém llestos. Tot ha anat bé. —

Els interessats s' agombolaren al llindar intentant l' invasió de la sala operatoria. El Dr. M. extengué autoritariament els brassos privantlos la entrada.

—Calma, senyors, calma. Una impressió forta pot en aquestos moments perjudicar á D. Ramón. Deixin que 'l trasladém al llit. —

Y entornantse'n prop dels ajudants retiraren entre 'ls tres el cadavre del damunt de la taula, conduhintlo cuidadosament á la seva cambra. Un cop posat al llit, l' abrigaren com si estigués plé de vida, ajustaren els finestrons y eixiren al recibidor engiponantse els abrichs y despenjant els sombreros del *paraguero*.

El Dr. M. dictá las últimas advertencias á la familia.

—Ara deixin que reposi. Se troba encare D. Ramón baix l' acció del dormitori. Qualsevulga imprudencia podria costarli cara. Dintre mitja horeta li donarán una tassa de caldo y una copeta de Xerés. Pero vagin ab *tiento* á despertar-lo, porque, repeteixo, el més petit sobresalt fóra de conseqüencias lamentables. —

Y calantse 'l barret ab la major tranquilitat se despedí de la senyora, del fill y del germá del difunt que 'ns acompanyaren fins al replá de la escala.

Quan el cotxe del Dr. M. emprengué la marxa, un sospir d' amplia satisfacció 'ns escapa del pit.

—El perill imminent ja ha passat. Aquell noy neurasténich m' havia enxiquit el cor com un grá de mill. Creguin que no las tenía pas totas. —

Y fent comentaris sobre la possibilitat d' algún *mal tanto*, 'ns atansá un Susini ab la calma mes estupenda.

—Y ara ¿que succehirá? — vaig preguntar-li.

—Ara d' aquí á mitja hora 'l trobarán mort. Hi haurá el desori consegüent, las exclamacions, las llágrimas, las

bascas; ens criticarán, ens apostrofarán, ens malehirán, pero... ja no serém allí pera rebre 'l xubasco. Després vindrá la reflexió y la calma, calcularán que ja no te remey, veurán que no es culpa nostra, 's posarán *sobre sí*, y entretant haurém conservat íntegra la péll qu' es lo que mes importa —

Y acabá ab tó solemne: — Una llarga práctica m' ha convensut de la certesa d' alló que diuhen: *dels que fugen, alguns se 'n escapan*.

XAVIER ALEMANY

BILINGÜERÍAS

*Cada vez que paso y miro
las puertas del Camposanto,
me 'n recuerdo, desseguida,
del célebre don Lacandro.*

*No me mires de reajo
que es mirada de traidor;
mes valdría que miressis
de tocar ben prompte el dos.*

*Anda, ve y dile á tu madre
que te meta en un nichito,
que aquest cop, en lloch d' un' acta,
t' has emportat un bon mico.*

*Ves quí t' havia de dir
el trist ff que t' esperava...
Ja te rahó, ja, aquell ditxo:
Quién mal anda, mal acaba.*

*Molts dels teus ja 't deixan sol
y al nostre bando s' agrupan.
Encare qu' han tardat molt,
más vale tarde, que nunca.*

*Del pino sale la piña,
y de la piña el piñón...
Y, dels vots dels solidaris,
ne surt derrotat en Yo.*

*—¡Ay, ay, ay! cantaba Herreros
en la prision que se hallaba.
Y el que 'n tenía la culpa
feya la seva y callava.*

*La despedida te doy
desitjante, entre altres cosas
que tinguis, si un jorn te 'n vas,
un bon vent y barca nova.*

MANEL NOEL

PRINCIPAL

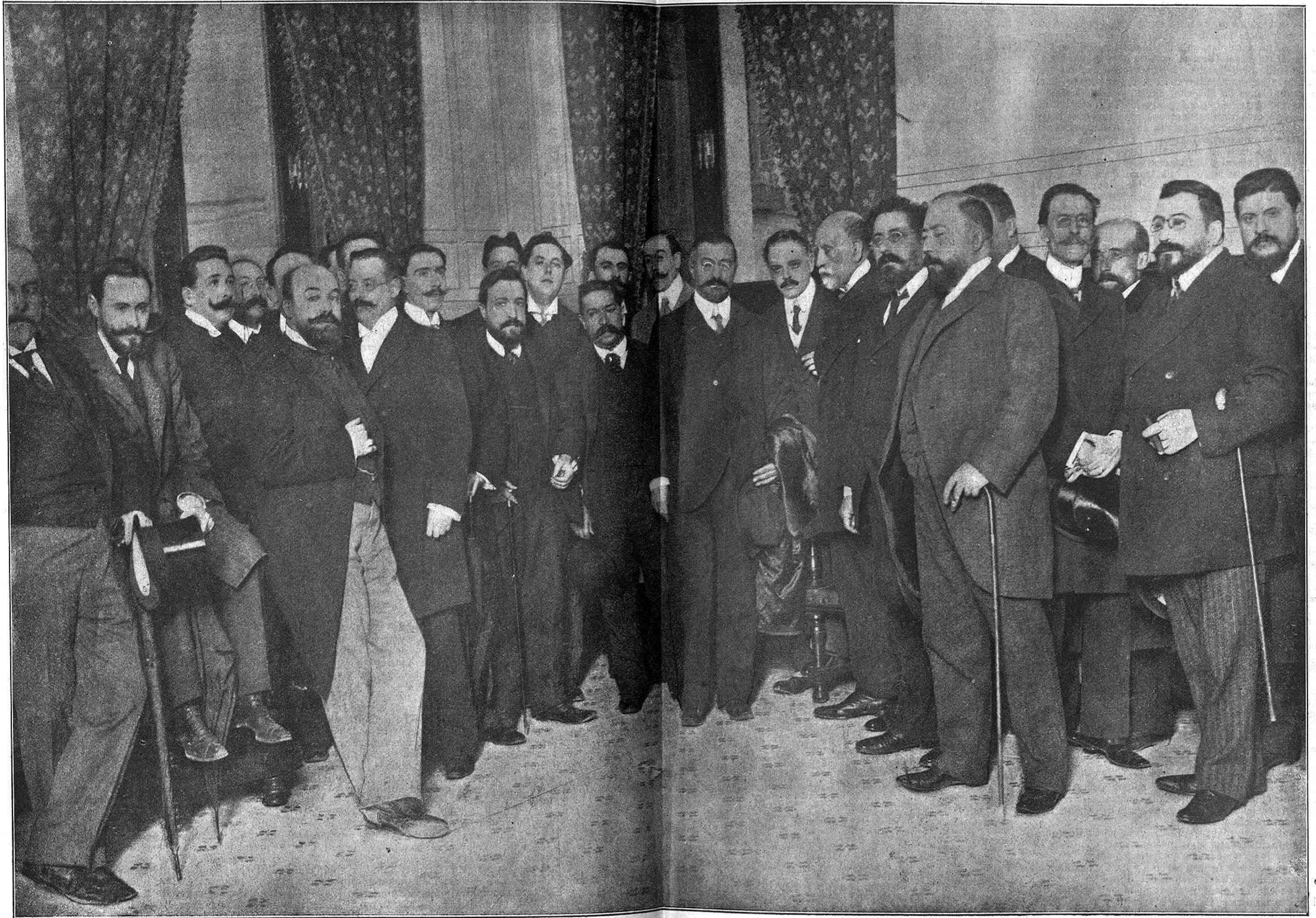
Obretas novas estrenadas en aquest teatro:

Mirallets pera cassar aloses. Es un arreglo fet per l' actor Puiggari, ab coneixement exacte de las debilitats del públich, propens á las benévolas riatllas. L' obra, donchs, podria titularse: *Mirallets pera cassar al públich*.

Joves y vells. Quadro cómich lírich de D. Enrich de Fuentes, ab música del mestre Ferrer. Una obreta simpática, honesta y culta. La música resulta molt agradable, haventse hagut de repetir una habanera que cantaren molt bé la Srta. Baró y 'l Sr. Santpere.

No ho sé y Amor telefónich, un monólech y un diálech

UNA PÁGINA HISTÓRICA
LA SOLIDARITAT CATALANA A MADRIT

Primera reunió dels solidaris en una de les seccions del Congrés el dia 12 de Maig.

(Fotografia de LA ESQUELLA)

brollat de la ploma festiva y sempre graciosa del senyor Aulés. El públich els hi vá dispensar magnífica acullida, per ser la firma del autor de las que millor se cotisan en el mercat del bon humor.

TÍVOLI

Pocas vegadas se presentan en un teatro de ópera económica quadros de artistas, que farían molt bon paper en els de primer ordre, ab inclusió del Liceo

Va ser un éxit la *Cármén*, cantada per l' Elena Fons y per en Juliá Biel. També va serho l' *Aida* sobretot per part de la soprano De Revers. Igualment pot senyalar-se ab pedra blanca *La Favorita*, en la qual lluhí sas brillants facultats la mezzo-soprano María Pozzi. Pero de todas las óperas posadas en escena se n' ha endut la palma *Otello*, que ja no ha sigut un éxit, sino un exitás, ab honors de aconteixement.

La famosa partitura de Verdi sigué interpretada per la Fons, en Colazzi y en Blanchard.

Una artista com la Fons que triomfa ab la *Cármén* y 's fa admirar en la *Desdémona*, ja pot anar sola: l' art per ella no té secrets, y las sevas facultats son tan extensas que no reconeixen obstacles. Se fá admirar sempre; pero sobre tot en el famós duo del ters acte ab *Otello*, en el qual d'fu frasses que aixecan al espectador.

El tenor Lluís Colazza sigué pel públich una verdadera sorpresa. Cert que la seva figura no s' acomoda á la idea que tenim formada del gelós moro veneciá; pero com té una veu magnífica y de gran potencia en els aguts, desseguida s' imposa, y no sols convens, sino qu' entusiasma. Es además un artista primorós, que 's distingeix per la seva exquisida manera de frassejar.

¿Y qué dirém del gran Blanchard? Tots el coneixém, y coneixentlo no 'ns cansaríam may de sentirlo y de veure'l. Ab quína seguretat interpreta el Yago! Qué bé l' expressa y 'l fá sentir! Pochs artistes lograrán igualarlo, especialment en dos de las pessas culminants: el *racconto* del somni de Cassio y 'l *Credo*. No 's concebeix que pugui interpretarse 'l tortuós personatge ab un sentit psicológich més penetrant.

Aquests y altres artistes de verdader mérit han convertit el *Tivoli* en el centre de atracció dels filarmónichs barcelonins, els quals se felicitan del desprendiment de una empresa, que ab tan acert está popularisant la bona execució de las obras, posantse al nivell dels primers teatros lírichs, en tot menos en els preus, que son extraordinariament baratos.

NOVETATS

Dimars inaugura las sevas funcions la notable companyia dramática italiana de la Tina di Lorenzo.

Pera expressar el mérit extraordinari de la gentil actriu, ens caldría repetir la lletania d' elogis que li dedicarem la primera vegada que 's doná á coneixer á Barcelona. Sobrana per la bellesa y per l' inteligencia, ha sabut armonisar l' elegancia y la distinció, ab el sentiment artístich y la veritat, de una manera pasmosa.

Ha tornat á Barcelona, en la plenitud de las sevas facultats y escelentment acompanyada per un aplech de artistes meritíssims, que al secundarla dignament, donan á las obras deliciosas execucions de conjunt.

En l' obra *La Rafale* de Bernestein, que posaren en escena la nit del dimars, alcansaren un éxit colossal.

Ara sols falta que 'l públich dongui la deguda importancia á una companyia baix tots els conceptes tan notable. Aquí desgraciadament no 'n tenim y ja que 'ls estrangers venen á ensenyarnos lo que 's pot fer en materia de interpretació escénica, segons las modernas modalitats, just es, honrarlos quan menos ab l' atenció y l' interés que 's mereixen.

GRANVÍA

La gente seria, sainete lírich de Arniches ab música de Sánchez Alvarez es un' obra divertida basada en el contrast que ofereixen certs tipos que amagan en la gravetat las mes perniciosas intencions, ab altres de carácter lleuger, pero franchs y bons.

L' autor ha sapigut traure un gran partit de aquest assumpto, matisantlo ab situacions molt cómicas y espurnejantlo ab abundancia de xistes y acudits.

La música es de factura garbosa y fácil y resulta molt ben acomodada á las situacions del llibre.

La execució escelent, per part de tots els artistes, distingintse las Srtas. García y Mayendía y 'ls Srs. Angeles y Ferriz encarregats dels principals papers.

Tot induheix á creure que *La gente seria* durará molt temps en el cartell.

EN ELS TEATROS DEL PARALELO

Al *Cómich* s' ha estrenat ab éxit regular una obreta de carácter sentimental titulada *La cruz de piedra*, lletra del Sr. Pastor y Rubira y música del mestre Panella.

∴ Y al *Nou* no ha lograt tanta fortuna la sarsueleta *El Idilio*, que resulta ser bastant adotzenada.

En el teatro no tot lo que s' estrena es nou.

∴ Demá dissapte inaugura una serie de representacions en el *Teatro Apolo*, la eminent actriu Italia Vitaliani.

N. N. N.

APOLECH

Vim vi repellere licet

Desde el peu de *Puig-Pelat* bella vall dels Pirineus, fins aprop de Cap de Creus, un riu molt *escanyat* fa mil anys serpentejava tranquilament en son llit; pero, no obstant ser petit, inmensas terras regava.

Segons la geografia dels temps remots, prehistórichs, y altres dats no menys histórichs, un tal *Soteras* un día el revelá al mon enter; vetaquí explicat el com y el perquè portá aqueix nom fins que 's va transformá en *Ter*.

.....

Cert *gegant*, sens més rahó, que la rahó de la forsa, molts vegadas va torce del *pi-pi* la direcció, desviantla ab el propósit de «sols lo meu se conservi» practicant així el proverbi de «*duch aigua al meu dipósit*», no importantli al *monstre* un clau que 'ls demás se fastidiessin mentres ben servits estessin sos terrers y son palau.

Senyor feudal, propietari fou de molts valls y serras conquistadas en cent guerras fent valé el *dret arbitrari*; y, com déspota absolut, ab maneres vils é ignobles, aplicava als débils pobles la dura lley del vensut.

.....

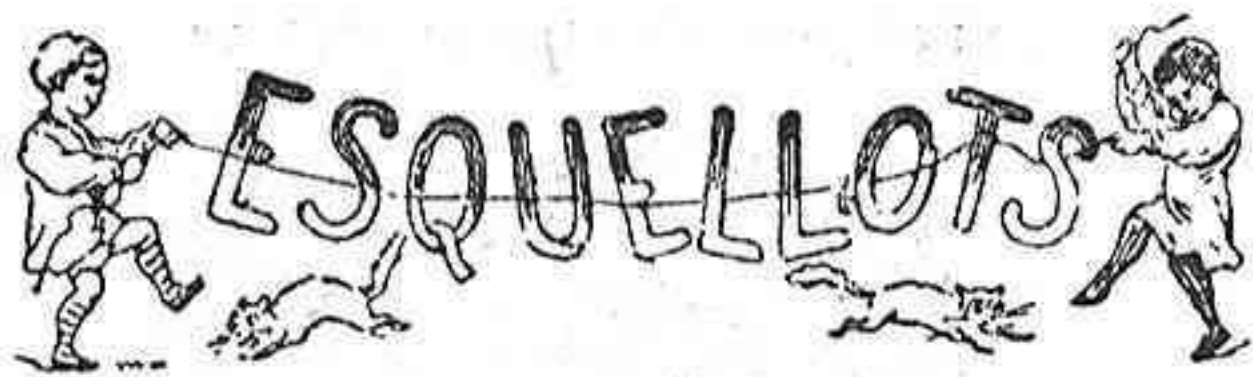
Mes un jorn s' esdevingué que altrás fonts y torrenteras van nodrir tan al *Soteras* que deixá d' ésser *regué* per ser riu molt caudalós y d' impetuosa corrent tan profunda y tan potent que 's pot dir era un colós; y aquell *llop* quan va intentar desviarlo de camí com indómit torbellí la corrent el va arrastrar.

.....

.....

¡Gobernants: feu el cap viu y *enmiralleus* en eix riu; y, sobre tot, mediteu que si un poble es fort y gran res l' espanta y el... *gegant* se converteix en pigmeu!

AGUILETA

Un periódich de Madrit, que s'atreveix á titularse *El Ejército y la Armada*, sense que, segons asseguran, tingui res que veure ni ab l'*Armada* ni ab l'*Exèrcit*, vá batre 'l record dels insults contra Catalunya. Lo que vá escriure es infame, asquerós, y cobart, y sols pot brollar de una ploma prostituhida.

L'article «*Era castellana*» de un senmanari barceloní, resulta un candorós idili comparat ab el contingut del article «*Era catalana*» publicat per aquell pudrimener madrileny.

Pero aixís com al senmanari barceloní, la publicació de aquell malaventurat article li vá costar veure assaltadas las sevas oficinas y la seva desaparició del estadi de la premsa, el diari madrileny n'ha sortit sols ab una denuncia toca tardana y *pro fórmula...* perque no diguessin.

Y vegin lo que son las cosas.

Un diari de Barcelona *El Poble catalá* per haver repro-

NOTA CÓMICA

—¿Que no t'han convidat á bateig, Nando?

—¿A mí?... A lo que deurán convidarme es á pagar els confits.

duhit aquell article á ff de millor condemnarlo, ha sigut denunciat per *ofensas á la terra catalana* ¡*El Poble catalá* ofenent á Catalunya! Per creure aixó 's necessita que la Justicia porti la vena als ulls y dongui garrotada de cego.

Un altre diari, *La Tribuna*, fou denunciat també per iguals motius, ab la circumstancia de haver sigut empresonat el seu director, cosa que tampoch s'explica prou clar, y que quant mes se reflexiona, més fá perdre 'l món de vista.

Perque, si es cert com afirman que pera que existeixi delictes lo primer que 's necessita es que hi haja hagut intenció de delinquir ¿cóm s'explica la lenitat del periódich madrileny, que patentisá aquesta intenció perversa, y 'l rigor extremat de que han sigut objecte els diaris barceloníns, que al cap-de-vall no feren més que recullir aquelles infamias, pera vindicar d'ellas el bon nom de Catalunya?

Anant las cosas com van, creguin que 'l día que 'm robin el rellotje, no ho diré pas que me l'hajin robat: no fós cas que m'agafessin per lladre.

Els regidors lerrouxistas s'han entregat á una obstrució, lo mes imbécil que puga imaginarse.

Per impedir que siguin reelegits els tinents d'arcalde republicans, que cedint á un impuls de dignitat presentaren la dimissió, se retiran del saló, impedint que las sessions pogan celebrarse.

Y sobre la taula 's quedan centenars de dictámens, morintse de fástich ab dany manifest de l'administració y de molts ciutadans que tenen pendents assumptos de gran interés.

Ja ningú 'ls pot veure, y per la seva part fan tot lo possible pera que tothom els acabi de aburrir.

Y á propósit de aqueixa patuleya: haventse retirat el Sr. Giner de los Ríos ¿quí serà ara 'l seu jefe?

He sentit á dir que s'ho disputan el Sr. Valentí Camp y 'l Sr. Costa, alegant cada hú d'ells las condicions especials de la seva barba respectiva.

El Sr. Valentí preten tenirla mes llarga que 'l Sr. Costa; y 'l Sr. Costa mes poblada que 'l Sr. Valentí.

La resolució del conflicte se vá fent cada día mes difícil, dat que 's considera molt enutjós contar y medir un per un els pèls dels dos presumits barbuts. Lo mes probable es que se 'ls deixesi disputar, fins que 'l sufragi universal torni á ser consultat, en qual cas es segur que 'ls deixarà afeytats á tots, á n'ells y al lerrouxisme en general.

Els antichs trenca caps «¿*Donde está la pastora?*» ván á ser substituhits per uns altres formulats aixís: «¿*Dónde está Sol y Ortega?*»

En pochos días l'han fet anar á Madrit, detenintse á Guadalajara; s'ha dit que no era cert que hi hagués comparegut y se l'ha trasladat á Perpinyá y á París, y s'ha dit també que no havia fet aquest viatge; y per ff s'ha assegurat que havia anat á passar una temporada al Camp de Tarragona.

Ja ho veuhen: un eclipse de sol en tota regla.

Un republicá 'm deya:

—No estranyi que 'l Sol ens deixi á las foscas, perque ningú té més interés qu'ell en amagarse. ¿No sab perquè? Per portar penjada una cosa als faldons de la levita. Encare que hi ha quí creu qu' es l'acta de Guadalajara, no es tal acta; es una llufa.

Els senyors Adjunts dels Jochs Florals están molt cremats ab en Gaudí, y la rahó 'ls hi sobra.

Perque, tal com ha disposat el Saló de Llotja, resulta qu'ells, que son els que contribuheixen á pagar els gastos de la festa, tenen á la reyna d'esquena, y son els únichs que no poden disfrutar de la seva hermosa presencia.

¿Com al Sr. Gaudí, qu' es un arquitecte tan enginyós, no se li va ocorre la pensada de fer seure á la reyna en un trono giratori?

Si s'ha de jutjar del esperit monárquich de Barcelona per las demostracions fetas ab motiu del regi natalici, s'haurá de dir:—Ab tot y trobarnos en plé maig, la estació de las flors y l'alegría, ¡quin fret que fa!

Tan sols els edificis públichs posaren els drapets al balcó, per cert ben rebregats, y de nit ostentaren las magricias de una illuminació raquítica.

Respecte als balcóns particulars, els que tragueren domassos podían contarse ab els dits de las mans.

Tot se transforma. L' antich realisme s' ha tornat realitat antidinástica.

Un periódich que 's publica á Madrit ab el títul d' *El Sargento Español*, diu que 'l Sr. Sol y Ortega «tenía confiados varios pleitos pertenecientes á notables personalidades catalanas, y por no haberse hecho *solidario*, sin aviso de ninguna clase y sin guardarle la más leve atención, se han presentado los procuradores de sus clientes, pidiéndole la cuenta y los autos retirándole la dirección de casi todos los negocios.»

Ignorém si es cert lo que ab tanta seguretat afirma aquest *Sargento*. Pero en tot cas no li haurían fet lo que diu perque 'l Sr. Sol no s' hagués fet *solidari*, ja que sense haverho sigut may, li confiavan els plets, sino per haverse fet *anti-solidari*, y aliat ab en Lerroux, lo qual dona una idea tan pobra de la seva habilitat política, que eran molts á Barcelona els que 's preguntavan:—¿Que ha perdut el senderi el Sr. Sol?

Ja veu *El Sargento* com totas las cosas s' explican, encare que no de la manera ab que ell s' empenya en donarlas á entendre.

Llegeixo:

«El Juzgado de instrucción del distrito de la Lonja ha remitido á la Audiencia, declarándolo concluso, el sumario que se incoó con motivo de los disparos de arma que se hicieron en la redacción de un semanario, con motivo de la visita del concejal Sr. Zurdo de Olivares.»

EN SOL Y ORTEGA, AGRAHIT

—Senyor conde de Romanones, vinch á donar las gracias als meus electors.

—Donchs, donántmelas á mí, ja ha acabat.

¡AIXÓ ES TENIR PUPILA!

—Sospecho que eso será alguna cosa separatista.

—¿Por qué?

—¿No ves que dice *independientes*?

»En la expresada causa no hay ningún procesado, creyéndose que se sobreseerá por falta de pruebas.»

Algú preguntará:

—¿Y donchs aquell espatech de tiros que va sentirse dintre de la redacció?

A lo qual no faltarà qui respongui:

—Alló no eran tiros. El Sr. Zurdo, en pago al convit que li havían fet de un litro de ayguardent del més fort, va brindar als redactors ab una bola y va destapar unas quantas ampollas de gaseosa.

Per lo tant, no hi hagué tiros de cap mena. Una bola... res més que una bola.

El Sr. Alegret ha retornat al Centre Industrial del Vendrell el títul de soci honorari que aquella societat li havía regalat.

Fa mal el Sr. Alegret de pendre's las cosas tant á la valenta.

No sembla sino un nuvi desayrat que torna las cartas á la xicota.

¡Quína falta fa un Homer pera cantar las iras del Aquiles vendrellench!

De com l' excés d' efusió dinástica es capás de fer perdre la gramática, ens la dona l' *Avi Brusi*, qui el día del regi natalici, va escriure lo següent y en lletras ben grossas, perque 'l disbarat se vejés millor:

«Al elevar nuestra respetuosa felicitación al Trono, hacemos votos porque la *Regia cuna*, bendecida por el Vicario de Jesucristo, donde todo es amor y felicidad, sea un nuevo lazo de unión entre la *Monarquía* y la *patria*»

Y ara analisém aquesta expansió, que val la pena.

UN PROPIETARI APURAT

—Si aquest bon home volgués acceptar el càrrech de porter... Per l' amplada de la meva escala, es de la mida que 'm convindria.

Sintaxis. El Vicario de Jesucristo, *donde*, es una solemne tontería, ey, si 'l Vicari de Jesucrist es, com jo crech, una persona, y no un lloch, en qual cas li aniria bé l' adverbí *donde*.

Ortografia: ¿Per qué escriure *Trono* ab mayúscula y *cuna* ab minúscula? ¿No comprén l' *Avi Brusi*, que la cuna 's pot donar per ressentida? ¿Y per qué escriure ab mayúscula *Monarquía* y ab minúscula *patria*? ¿Es que la patria al costat de la monarquía es cosa secundaria? Y per qué escriure «hacemos votos porque», en lloch de separar el *por* del *que*, com es de rigor estant posat en subjuctiu el temps de verb, qu' expresa 'l motiu de ferse 'ls vots?

Sentit comú: ¿Y cóm pot explicarse que un bressol, es á dir un moble de fusta, de ferro ó de lo que sigui, pero sempre de una materia dura, per tant que si sigués flexible no oferiria la deguda seguretat, puga servir de *lazo de unión*? Ja 'ns agradaría veure com se las compondría l' *Avi Brusi* pera fer un llas, un nús ó una vaga ab un bressol.

Pero, després de tot, no hi ha qu' extranyarse de res de lo que deixém anotat.

El Sr. Baró, director actual del *Avi Brusi*, no podia fer més de lo que ha fet per expressar el seu fervor dinástich oferint al regi primogénit,

una nova encarnació de la seva famosa comedia: *Elloch dels disbarats*.

El filántropo Max-Bembo ha obert ja la seva primera escola pera noys desemparats en el número 172 del Torrent de las Flors (Gracia.)

Es una institució modesta, porque está en els seus comensos; pero es una bona llevor que germinará y fructificará, si totas las personas que s' interesan per la regeneració de la infancia desvalguda prestan el seu concurs á un home excelent, que predica 'l bé, practicantlo, y que dona probas admirables de aquella fè, que, segons l' Evangeli, traslada las montanyas.

¿Per qué 'ls que posseheixen riquezas, no han de confiar la gerencia de aquesta obra benéfica á un home que vé demostrant tenir la més preciosa de totas: un cor d' or?

Llegeixo y m' esgarrifo:

«Roma. En un café-concierto han debutado los príncipes de Tragli.»

Preguntan el perquè de las mevas esgarrifansas?

Senzillament, per veure l' ús que s' está fent de la sang blava. Tots uns senyors prínceps cantant en un café concert ¿qué dirían si ho arribessin á veure 'ls seus ilustres progenitors?

Pero ay! á tals temps hem arribat, que qui no plora no mama, y qui no canta, no menja.

Vels'hi aquí una invenció ben democrática.

En tant qu' en el mon vell s' ha entaulat una lluyta perfidiosa contra 'ls progressos del alcoholisme, en el mon nou s' ha pensat en tornar l' alcoholisme utilitari.

Es l' Estat de Michigan el que ha posat en planta l' idea original de aumentar els recursos del pressupost, instituhint llicencias de borrarxera semblants á las llicencias de cassa.

En principi la borrarxera está prohibida y castigada en tot aquell territori: pero provehintse de una llicencia que val cinch duros, un se pot emborrarxar tant com vulgui, sense perill de que las autoritats li busquin las pessigollas.

Perque lo que dirán las autoritats quan ne vegin un fent tentinas ó cayent á terra:

—Aquest home no es un borrarxó; es un contribuyent y cal respectarlo.

¡Per fi!

Ja sabem perquè en Soriano va sortir elegit diputat

Á LA EXPOSICIÓ

—Holal... ¿Que viene á traernos la subvenció que 'l Gobierno nos va prometre?

—[A]l contrari!... Vinch á cobrar el tant per cent de las entradas.

EL DIENTES, TORNANT DE BELLAS ARTS

—¿De manera que no es lo que diuhen la tal Exposició?

—¡Cál!... Hi passas un' hora y no pots fer res. Hi ha massa vigilancia.

per la hermosa ciutat del Turia. A la *Gaceta Oficial del Celeste Imperio* devém la estupenda revelació.

Va sortir elegit—aguántinse el riure!—perque «muchos comerciantes de Valencia recibieron cartas de fabricantes de Barcelona... recomendando, mejor dicho aún, mandando que votasen á Soriano.»

De lo qual se 'n deduheix qu' es tan gran el poder dels fabricants barcelonins, que si 'ls passa pel caletro que una localitat de fora de Catalunya ha d' estar representada á las Cortes per tal ó qual persona, agafan la ploma, escriuhen unas quantas cartas donant las ordres oportunas y ¡justa la fusta!, ja está fet el miracle.

Més breu; que 'l verdader cos electoral d' Espanya es el gremi de fabricants de Barcelona.

¿Qué m' hi diuhen? ¿Veritat que sembla mentida que, fora del recinte de Sant Boy, puguin arribarse á concebir tan garrafals desatinos?

¡Molt bé, senyor Sentíes! Aixó es parlar com un llibre

«Doctrina de odio, de hipocresía, de egoísmo, podrá, circunstancialmente, aprovechar los bajos instintos del corazón humano, pero quedará cerrada para las almas grandes...»

Té moltíssima rahó.

Lo extrany es que, olvidantse de que á la casa del penjat no s' hi ha de mentar la corda, haja tingut l' ex-redactor de *El Diluvio* la humorada d' estampar semblants paraulas en las propias columnas de *El Progreso*.

¿Ignora el sincer articulista que si totas las *almas grandes* de Catalunya y d' Espanya han enviat á don Alacandro á passeig, es precisament per ser éll l' inspi-

rador, el representant d' una doctrina de odio, de hipocresía, de egoísmo?

Vet' aquí una cosa que no l' entench.

Ara resulta que 'l Sr. Ferrer y Guardia, segons ens fa saber un redactor de *El Progreso*, es el Gorki de nuestros días.

Y donchs, el verdader Gorki, el Gorki de *Tomás Gordeieff* y dels *Ex-homes*, ¿quina classe de Gorki es? ¿El Gorki de nuestras noches?

Aquests lerroxistas son homérichs.

L' altre día varen organisar en un dels seus centres una festa dedicada á la memoria d' una nena morta temps enrera, y ¿saben en quína forma portaren á cap el seu pensament?

Colocant en el saló del cassino la efigie de la difunta .. y posantse després á ballar davant del retrato, el qual —segons una descripció del acte, que tinch á la vista— «parecía decir á las gentiles parejas: ¡Bailad, reid, gozad!»

Vaya, vaya!... Convinguém en que á Barcelona, d' un quant temps á n' aquesta part, s' hi veuhen unas cosas!...

Entre las varias adhesions qu' en Lerroux diu que reb y que diariament publica en el seu bombo de paper, n' hi havia l' altre dijous una, procedent de Ceuta.

¿Eh?... ¡Mireu cóm se va escampant l' anomenada de aquest home!

¡Adios Barcelona!... ¡Adios!... ¡Adios!... ¡Adios!...

¿Qué's pensan qu' es aixó?

¿El crit d' un *arrojado capitán* que s' aixeca ab la bomba á la Plassa de Toros?

Donchs, no senyors.

Es l' anunci de la companyía dramática del Circo Espanyol, que's despedeix del públich.

Per nosaltres no ha de quedar desayrat el simpátich estol artístich.

¡Adeu, Companyía!... ¡Adeu!... ¡Adeu!... ¡Adeu!...

Declaració de 'n Vinaixa, feta en un meeting celebrat un día d' aquestos:

«La Solidaridad está mustia y anonadada y no sabe qué hacer de su triunfo.»

Don Chordi ens haurá de dispensar, pero s' equivoca de mitj á mitj.

Sí que sab qué ferne.

¿Vol que li diguém qué?

Targetas postals.

Excelencias de la informació d' *El Liberal en Barcelona*. En el seu número del día 9 de Maig:

«La cantidad ingresada en el Palacio de Bellas Artes por concepto de entradas, asciende á 572,556'20 pesetas.»

Més de cent catorze mil duros.

En el número del 13, es á dir, quatre días després:

«La cantidad ingresada hasta la fecha en concepto de entradas en la Exposición, asciende á 74,425 pesetas.»

Encare nó quinze mil duros.

¿Quedan enterats, eh?

Enterats, y cada día més convensuts de la rahó del pleno éxito.

Xascarrillo de postres.

Espigolat en un periódich parisench:

«El comte X té cuestións ab la cocotte á qui honra ab la seva protecció.

Aquesta 's mostra queixosa de que l' últim diumenje en el passatge de Auteuil, hagués fet l' ullet á una rival.

El comte procura combinar no sé quinas excusas.

Y ella en un esclat de indignació li diu:—Ah! A mí ab aquestas historias no m' hi vinguis. ¿Que per vent ira m' has pres per la teva dona?

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

EDICIONS POPULARS

L'ALEGRIA QUE PASSA

PER SANTIAGO RUSIÑOL

Preu: 1 pesseta

OBRA NUEVA

EL PASADO**TRAGEDIAS GROTESCAS**

Novela original de PIO BAROJA

Un tomo en 8º, Ptas. 3'50

NOVEDAD

LA FOTOGRAFÍA

(MANUAL PARA AFICIONADOS)

Dr. Juan Muffone

Un tomo en 8º, Ptas. 4

ANATOLE FRANCE**Opiniones de Jerónimo Coignard**

Un tomo. — Precio: 3'50 pesetas

Obra nova

CAYRES VIUS**Víctor Catalá**

Un tomo en octau, Ptas. 3

RENACIMIENTO

REVISTA MENSUAL

Director: G. MARTINEZ SIERRA

Van publicados dos números

Precio: DOS pesetas número

EL CONSEJERO DE LOS ENAMORADOS

LIBRO INDISPENSABLE

para el que tenga ó desee tener relaciones amorosas

Un tomo, Ptas. 1

HISTORIES D'ALTRE TEMPS

Lo somni d'en

Bernat Metge

Un tomo, Ptas. 1

LLUIS MILLÁ

¡AY, LA MARE!Parodia de la celebrada obra LA MARE
d'en Santiago Rusiñol

Preu: 2 ralets

En prempsa:

FRUYT D' AMOR, per J. Burgas

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuó ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

UN FENÓMENO EXTRAORDINARI

—Sí, noya, sí; es un automòvil raríssim: fa ja quinze dies que rodém per aquests carrers... y encare no hem aixafat á ningú.